

Accountantsverslag 2024 - GR Waddenfonds

28 februari 2025

 bentacera

Aan het algemeen en dagelijks bestuur

Aan het algemeen en
dagelijks bestuur van:
GR Waddenfonds
Ruiterskwartier 121A
8911BS Leeuwarden

Bentacera
Registeraccountants B.V.

Lavendelheide 17
9202 PD DRACHTEN
bentacera.nl

Vera Keidel AA RA
Accountant Medewerker

Hierbij bieden wij u ons accountantsverslag aan dat wij hebben opgesteld in het kader van de jaarrekeningcontrole 2024 van Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds (hierna: Waddenfonds).

Het accountantsverslag bevat bevindingen en conclusies die naar aanleiding van onze werkzaamheden naar voren zijn gekomen. Wij zullen u informeren over de volgende onderwerpen:

- De belangrijkste bevindingen vanuit jaarrekeningcontrole
- Kwaliteit van de interne organisatie
- Onafhankelijkheid en controleaanpak

Onze controle is gericht op het vormen van een oordeel omtrent de jaarrekening over het jaar 2024. Bij de uitvoering van onze controle hebben wij de volledige medewerking en ondersteuning van uw medewerkers ondervonden.

De mogelijkheid om een open en eerlijk dialoog met u te voeren, vormt een essentieel onderdeel van ons controleproces. Wij waarderen deze mogelijkheid om de inzichten die uit onze controle voortkomen met u te delen.

Met vriendelijke groet,

Vera Keidel AA RA

Proud member of:

Inhoudsopgave

- Management informatie
- Bevindingen jaarrekening
- Interne beheersing
- Overige aangelegenheden

Management informatie

01

Controleverklaring

Wij hebben een goedkeurende verklaring verstrekt bij de jaarrekening 2024. Met deze verklaring bevestigen wij dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel het vermogen en resultaat per 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (hierna BBV-richtlijnen).

Een overzicht van de (on-)gecorrigeerde controleverschillen en/of onzekerheden is opgenomen op de volgende pagina.

Overzicht (on-)gecorrigeerde controleverschillen

Onderstaand zijn de bevindingen met resultaatimpact en belangrijkste overige bevindingen samengevat. De conceptjaarrekening bij start van de jaarrekeningcontrole is hiervoor het vertrekpunt.

Geconstateerde controleverschillen met resultaat effect:

- Terugnemen afwaardering vordering Stichting Korenmolen Vlieland € 140.000. In de initiële jaarrekening is de vordering ter grootte € 164.600 voorzichtigheidshalve afgewaardeerd. Eind januari 2025 is € 140.000 ontvangen van de subsidiënt; in afwachting van de verdere afwikkeling is het restbedrag € 24.600 voorzichtigheidshalve voorzien.

Keypunten jaarrekening:

- Toelichting vrijval subsidies door lagere vaststelling in het verloopoverzicht is aangepast van € 2.070K naar € 5.044K.
- Aanpassing WNT-verantwoording ten aanzien van de bezoldiging van dhr. G. Boesjes. In jaarrekening versie 1 is bezoldiging opgenomen inclusief BTW.
- Aanpassing tekstuele toelichting op de doorgevoerde stelselwijziging lastneming majeure subsidies.
- Overige aanpassingen, waaronder de meerjarige verplichtingen onder de niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen.

Indien van toepassing volgt een verdere toelichting op bovenstaande punten in hoofdstuk 2 Bevindingen jaarrekening.

Verantwoordelijkheden jaarrekening

Het bestuur van het Waddenfonds is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening 2024 en voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude en fouten.

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening 2024. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder hetgeen is aangegeven in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (hierna: BADO).

Wij zijn voor de andere informatie, bestaande uit het jaarverslag en de overige gegevens, voor zover wij dat kunnen beoordelen, nagegaan of dit voldoet aan de verslaggevingsstandaarden en verenigbaar is met de jaarrekening en tijdens ons onderzoek van de jaarrekening verkregen kennis en begrip van uw organisatie.

Op grond van onze werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- verenigbaar is met de jaarrekening en, op basis van de door ons verkregen kennis en begrip van uw organisatie, geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de BBV-richtlijnen is vereist.

De werkzaamheden op de andere informatie hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Materialiteit

De reikwijdte van onze controle wordt beïnvloed door de materialiteit die wij hanteren bij de uitvoering van de controlewerkzaamheden. De materialiteit komt tot stand op basis van onze risicoschatting, de gebruikers van de jaarrekening en onze professioneel kritische instelling.

Materialiteit kan hierbij worden gedefinieerd als het bedrag waarop de gebruikers van de jaarrekening hun beslissing zouden aanpassen, mocht een dergelijke afwijking, elk afzonderlijk of in totaal, niet zijn gecorrigeerd in de jaarrekening. De hoogte van de materialiteit wordt bepaald door onze inschatting van dit bedrag waarbij gebruikers een andere beslissing nemen op basis van de jaarrekening.

In onze controlemethodologie hebben wij als uitgangspunt dat de uitvoeringsmaterialiteit in principe tussen 50% - 75% dient te zijn van de materialiteit, afhankelijk van de interne beheersing van de entiteit. Voor het Waddenfonds hebben wij het midden van de range gehanteerd, oftewel een percentage van ca. 65%. Ten aanzien van de controle hebben wij een overwegend gegevensgerichte controleaanpak gehanteerd.

Wij hebben een rapportagegrens toegepast van € 37.500.

Risico-analyse

Op basis van de door ons uitgevoerde risicoanalyse zijn de onderstaande risico's geïdentificeerd. Ten aanzien van deze risico's hebben wij specifieke werkzaamheden uitgevoerd om het onderkende risico terug te brengen naar een -voor onze controledoeleinden- aanvaardbaar laag niveau.

Verhoogde risico's:

- FR Doorbreking interne beheersing door het management
- SR Rechtmatigheid uitgekeerde subsidies
- SR WNT-verantwoording

De afkortingen staan gedefinieerd voor Fraude risico (FR) en Significant risico (SR).

Bevindingen jaarrekening **02**

Stelselwijziging lastneming majeure subsidies (1/2)

De lastneming van de majeure projecten werd tot voorheen afgeleid van het kasritme; in verband met wijzigingen in het kasritme is deze werkwijze als omslachtig te classificeren, aangezien in veel gevallen de werkelijke voortgang afwijkt van het initiële kasritme.

Naar aanleiding hiervan is gekeken naar mogelijkheden voor een alternatieve werkwijze voor de lastneming van majeure subsidies. Voor 2024 is naar aanleiding hiervan besloten een wijziging door te voeren voor wat betreft de lastneming majeure subsidies.

Hierbij zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- Bij afgifte van de subsidieverleningsbeschikking wordt in het boekjaar de toegekende subsidiebijdrage aan een bestemmingsreserve toegevoegd en indien nodig een toelichting opgenomen in de niet uit de balans blijkende verplichtingen.
- De (volledige) last nemen in het jaar waarin de subsidieontvanger start met de feitelijke uitvoering van de activiteiten op basis van de startdatum van de projectperiode in de subsidiebeschikking.
- Bij significante wijzigingen (in de projectperiode en/of –kosten) wordt de subsidiebeschikking herzien en lastneming tussentijds bijgesteld.

Deze stelselwijziging is doorgevoerd in de jaarrekening 2024 zoals door het algemeen bestuur besloten is middels het vaststellen van de 5^e begrotingswijziging 2024.

Stelselwijziging lastneming majeure subsidies (2/2)

Wij hebben vastgesteld dat de stelselwijziging nauwkeurig is verwerkt in de jaarrekening 2024 door middel van de volgende werkzaamheden uit te voeren op de onderliggende subsidiedossiers.

Door middel van deelwaarnemingen hebben wij vastgesteld dat:

- ✓ het totaal toegekende bedrag voor het subsidieproject sluit met de onderliggende subsidieverleningsbeschikking;
- ✓ het uitbetaalde bedrag sluit met de betalingsbeschikkingen en onderliggende afschriften; en
- ✓ het totaaloverzicht rekenkundig juist is en sluit met de verwerking hiervan in de jaarrekening.

Uit de verrichte werkzaamheden is één bevinding gebleken voor wat betreft een inconsistentie vanuit de vaststellingsbeschikkingen. In de meest recente verleningsbeschikking (29 maart 2024) voor het project Vitale Kust Eems-Delta is uitgegaan van € 19.106.200 in plaats van € 19.072.200. Het verschil van € 34.000 heeft geen cijfermatig effect op de jaarrekening 2024; bij toekomstige correspondentie met de subsidiënt dient uitgegaan te worden van het juiste bedrag. Voorgaand hebben wij als inhoudelijk aandachtspunt meegegeven.

Achterstand voortgang projecten

Achterstanden in de voortgang en afwikkeling van projectsubsidies

Wij merken net als eerdere jaren geconstateerd dat er significante achterstanden zijn in zowel de voortgang als de afwikkeling van de projectsubsidies die door de beheerorganisatie worden verstrekt. Voorgaand kan gevolgen hebben voor de (tijdig) benutten de beschikbare middelen vanuit het Waddenfonds.

Gezien het naderende einde van de looptijd van het subsidiefonds per 31 december 2027, is het van belang dat er meer aandacht wordt besteed aan de bewaking van de voortgang en de afwikkeling van lopende projecten. Een tijdige afhandeling draagt bij aan een doelmatige en rechtmatige besteding van de middelen en verkleint het risico op ongebruikte of onjuist verantwoorde subsidiebedragen. Het risico bestaat dat bij vaststelling van de subsidies in de toekomst mogelijk de verleende bijdrages door het Waddenfonds significant lager worden vastgesteld.

Wij adviseren de beheerorganisatie om passende maatregelen te treffen om de achterstanden te verminderen en de monitoring van de voortgang te intensiveren. Dit kan onder andere door striktere tussentijdse rapportages, verbeterde administratieve processen en een verhoogde focus op tijdige afronding van projecten richting subsidiënten.

Als voorbeeld geven wij het project Vitale kust Eems-Delta: hier is een totaalbedrag voor gereserveerd van € 24.331K. Tot en met 2024 is hierop uitbetaald € 5.528K. De laatste uitbetaling op het betreffende project heeft plaatsgevonden in december 2019.

Bevindingen rechtmatigheid subsidies

Interne controlefunctie subsidies (ICF)

Wij hebben kennis genomen van de uitgevoerde werkzaamheden en bevindingen van de interne controlefunctie, op basis van het document “Bevindingen controle rechtmatigheid Waddenfondssubsidies”, zoals aan u gerapporteerd 14 oktober 2024. Middels reperformance van de werkzaamheden op een aantal dossiers voor wat betreft de subsidieverlening, -vaststelling, -betaling en vrijval van subsidies hebben wij de betrouwbaarheid hiervan getoetst.

Op basis van de verrichte controlewerkzaamheden zijn wij van mening dat het interne controlememorandum met voldoende diepgang is opgesteld. De bevindingen hebben wij derhalve overgenomen in onze foutevaluatie en zijn als volgt samen te vatten:

- bevindingen geclassificeerd als onrechtmatigheid € 10.900, en
- overige bevindingen geclassificeerd als financiële afwijkingen en/of onzekerheid € nihil.

Bij de eindejaarscontrole hebben wij aanvullend een aantal deelwaarnemingen uitgevoerd. Hieruit zijn geen nieuwe bevindingen gebleken, derhalve blijft de initiële conclusie vanuit de interimcontrole van toepassing.

Gelet op de omvang van de bevindingen vallen deze ruim binnen de vastgestelde rapporteringstolerantie voor de rechtmatigheidsverantwoording.

Bevindingen rechtmatigheidsverantwoording

De belangrijkste punten van de door ons uitgevoerde werkzaamheden op uw rechtmatigheidsverantwoording zijn als volgt samen te vatten:

- Aanbestedingen: met betrekking tot de inkopen en aanbestedingen zijn op basis van het doornemen van de crediteuren geen onrechtmatigheden vastgesteld.
- Schatkistbankieren: ten aanzien van het schatkistbankieren hebben wij vastgesteld dat de voor GR Waddenfonds geldende maximum drempelbedragen gedurende het jaar niet is overschreden.
- Uitgaven: op basis van de door ons uitgevoerde steekproef op de uitgaven, niet zijnde de uitbetalingen uit hoofde van subsidieverlening, hebben wij vastgesteld dat de kosten nauwkeurig zijn verantwoord in de financiële administratie.
- Begrotingsoverschrijdingen: er zijn geen begrotingsoverschrijdingen vastgesteld. Op totaalniveau zijn de werkelijke uitgaven 2023 lager dan de begrote uitgaven, waardoor er in principe geen sprake is van een begrotingsonrechtmatigheid op programmaniveau.

Wij merken op dat de grens voor afwijkingen is vastgesteld door het AB op 3% van de totale lasten, maar dat het bedrag genoemd in de rechtmatigheidsverantwoording € 897.000 lager is. Dit leidt niet tot mogelijke onrechtmatigheden, derhalve heeft dit geen verdere invloed op onze werkzaamheden.

Overige bevindingen

Overige aandachtspunten:

- Aanpassing heeft plaatsgevonden voor de WNT-verantwoording ten aanzien van de bezoldiging van dhr. G. Boesjes. In jaarrekening versie 1 is bezoldiging opgenomen inclusief BTW.
- Wij hebben met u gesproken over uw visie op de toekomst en afwikkeling van de regeling Waddenfonds. De huidige rijksbijdrage loopt tot en met 2026. Naast de afwikkeling van de huidige projecten wordt er gekeken naar de rol die de huidige organisatie kan aannemen in de verdere ontwikkeling van het Waddengebied na 2026. Voor het Waddengebied is reeds een initiatief overeengekomen voor de periode tot en met 2050, dit onder de noemer "De Agenda voor het Waddengebied 2050". Ten behoeve toekomst van het Waddenfonds is een verkenner aangesteld en opdracht tot consultatie gegeven aan AB Consult. Deze zal de komende periode governance onderzoeken en financiële middelenkant.

Interne beheersing

03

Algeheel beeld interne beheersing

Onze rol bij de beoordeling van de bedrijfsvoering

Ten behoeve van onze controle hebben wij zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de interne beheersmaatregelen binnen uw organisatie, zoals de administratieve organisatie, de planning & control cyclus en verbijzonderde interne controle op de subsidies. Dit is essentieel om effectief en efficiënt sturing te kunnen geven aan uw organisatie.

De beoordeling is in eerste instantie gerelateerd aan de controle van de jaarrekening. Daarnaast hebben wij, vanuit de natuurlijke adviesfunctie, in gesprekken en onze managementletter, aandacht besteed aan de verdere ontwikkeling van de bedrijfsvoering, bestuurlijke informatievoorziening, planning & control en het zelfcontrolerend vermogen van uw organisatie.

Wij hebben de bevindingen uit onze interimcontrole reeds met u gecommuniceerd middels onze managementletter d.d. 17 december 2024.

Overige aangelegenheden 04

Overige aangelegenheden

Geen aanwijzingen van fraude tijdens controle

Onze controle dient zodanig gepland en uitgevoerd te worden dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang als gevolg van fouten of fraude bevat (Standaard 240, “De verantwoordelijkheden van de accountant met betrekking tot fraude in het kader van een controle van financiële overzichten”). Door de beperkingen die inherent zijn aan een controle, bestaat er een onvermijdbaar risico dat sommige afwijkingen in de financiële overzichten niet zullen worden ontdekt, zelfs wanneer de controle naar behoren is gepland en uitgevoerd overeenkomstig de Standaarden.

Onze controlewerkzaamheden omvatten mede de volgens Standaard 240 vereiste werkzaamheden, zoals brainstorming, het verzamelen van informatie met het oog op het vaststellen van en reageren op het risico van fraude en het uitvoeren van bepaalde werkzaamheden gericht op het risico van het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het management, met inbegrip van inzage in journaalboekingen, beoordeling van schattingen en evaluatie van zakelijke redenen voor significante ongebruikelijke transacties.

Ten tijde van de uitvoering van de controle zijn geen feitelijke of vermoede gevallen van fraude geconstateerd, waarbij de directie dan wel functionarissen met een belangrijke rol in de interne beheersing betrokken zijn, of waarin de fraude resulteert in een materiële afwijking in de jaarrekening.

Overige aangelegenheden

Naleving wet- en regelgeving

Wij informeren het bestuur over handelingen waarbij het hoger kader is betrokken en over fraude en illegale handelingen (of deze nu door het hoger kader of door andere werknemers zijn veroorzaakt) die een onjuistheid van materieel belang in de jaarrekening tot gevolg hebben. Gedurende de controle zijn geen significante puntenesignaleerd ten aanzien van feitelijke of vermoedelijke niet-nakoming van wet- en regelgeving of statuten, voor zover deze van belang worden geacht voor de mate waarin de het bestuur in staat is haar taken te vervullen.

Samenloop van dienstverlening

Op grond van wettelijke voorschriften en regelgeving van de beroepsorganisatie zijn wij gehouden om alle relaties tussen onze organisatie en het Waddenfonds schriftelijk te rapporteren en onze onafhankelijkheid als externe accountant te bevestigen.

Een aantal belangrijke punten uit de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO), die we hieronder hebben opgenomen betreffen

- subjectief of niet-routinematig is of;
- een verwerkingswijze in het assuranceobject ten gevolge heeft waarvan het assuranceteam twijfelt of deze verwerkingswijze passend is; of
- leidt tot een bedreiging uit hoofde van belangenbehartiging.

Overige aangelegenheden

Tijdsbesteding

Voor- en achteraf communiceren van onze tijds- en kostenbesteding aan u.

Belangrijke investeringen in de kwaliteit van de door ons uitgevoerde controles betreffen de investeringen in technologie en in onze medewerkers. Binnen onze praktijk hechten wij veel waarde aan het organiseren van trainingen voor medewerkers. Daarnaast vereist de controle van de jaarrekening van uw organisatie tijd en aandacht van het controleteam voor de uitvoering van controlewerkzaamheden, review- en coachingswerkzaamheden.

Voor de controle van de jaarrekening, inclusief tijdens het jaar uitgevoerde werkzaamheden ten aanzien van plannings-, interimwerkzaamheden hebben wij de uren besteed zoals hiernaast is opgenomen.

Urenbesteding 2024		
Functie	Begroot	Realisatie
Accountant medewerker	24	26
Manager	72	80
Assistent accountant	102	74
Overige:	-	4
Totaal:	198	184
Totaal in €:	26.350	26.800

VOEL DE RUIMTE